

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และเปรียบเทียบความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ตามตัวแปรเพศ และภูมิภาคของสถานศึกษา

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 2 สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 700 คน แบ่งเป็นนักศึกษาชาย 300 คน นักศึกษาหญิง 400 คน

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามทักษะคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามตามจำนวน 700 ฉบับ ไปยังวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 40 แห่ง ทั่วประเทศ โดยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ และได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 625 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.29 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอสพีซี (SPSS/PC) ในการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นเปรียบเทียบความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามตัวแปรเพศ โดยการทดสอบค่า "ที" (t-test) และเปรียบเทียบความรู้ทักษะคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามตัวแปรภูมิภาคของสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ด้วยค่าเอฟ (F-test) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งสิ้น 625 คน เป็นชาย 245 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 เป็นหญิง 380 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 20-21 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.2 โปรแกรมการเรียนส่วนใหญ่ เป็นประเภทวิชาพาณิชยกรรม คิดเป็นร้อยละ 92.5 สถานศึกษาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.8 นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้มีการเรียนการสอนวิชาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 97.6 โดยต้องการให้เป็นวิชาบังคับคิดเป็นร้อยละ 24.6 และ เป็นวิชาเลือกคิดเป็นร้อยละ 73.0 แหล่งความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับจากโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.6 รองลงมาเป็นวารสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ วิทยุ ครู อาจารย์ หนังสือเรียน และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 74.2 63.2 57.9 41.9 และ 8.6 ตามลำดับ ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักศึกษาส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในเรื่องน้ำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.3 รองลงมาเป็นเรื่อง ป่าไม้ ดิน อากาศ พลังงาน และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 54.2 25.0 25.0 17.9 และ 1.3 ตามลำดับ ในเรื่องสภาพแวดล้อมของแหล่งที่อยู่อาศัย ซึ่งแหล่งมลพิษส่วนใหญ่ เกิดจากเสียงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมา เป็นแหล่งมลพิษที่เกิดจาก อากาศ ขยะ น้ำ สารพิษ และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 38.7 32.2 30.2 15.4 และ 1.1 ตามลำดับ

2. ความรู้และการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

โดยส่วนรวมแล้ว นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับ บานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.64 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 14.45 (คะแนนเต็ม 25 คะแนน) และแยกเป็นรายด้านดังนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักศึกษาส่วนใหญ่ มีความรู้ในระดับปานกลาง คือมีคะแนนเฉลี่ย 7.67 (คะแนนเต็ม 12 คะแนน)

ข้อคำถามที่นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบถูกต้อง ได้แก่

ข้อ 1 ผู้รับผิดชอบในการอนุรักษ์และแก้ไขปัญหาสีเขียว

ข้อ 8 พืชที่ช่วยเพิ่มคุณภาพของดินได้ดีที่สุด

ข้อ 12 การกระทำที่ประหยัคพลังงานน้ำมัน

ข้อคำถามที่นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบไม่ถูกต้อง ได้แก่

ข้อ 2 การลดภัยจากการขาดแคลนน้ำที่ถูกต้อง

ข้อ 4 สาเหตุที่ทำให้แหล่งน้ำในชุมชนเน่าเสีย

ข้อ 5 วิธีการที่ช่วยฟื้นฟูน้ำเสียให้ดีขึ้น

ข้อ 6 ผลเสียที่เกิดจากการชะล้างพังทลายของดิน

เมื่อพิจารณาตามเหตุผลพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาชายได้คะแนนเฉลี่ย 7.50 และ นักศึกษาหญิงได้คะแนนเฉลี่ย 7.77 ข้อคำถามที่นักศึกษาชายส่วนใหญ่ตอบถูกต้องได้แก่ข้อ 1 8 และ 12 ข้อคำถามที่นักศึกษาชายส่วนใหญ่ตอบไม่ถูกต้อง ได้แก่ ข้อ 2 4 และ 6 สำหรับนักศึกษาหญิง ข้อที่ส่วนใหญ่ตอบถูกต้องได้แก่ข้อ 1 8 และ 12 เช่นเดียวกับนักศึกษาชายแต่มีข้อ 3 เพิ่มจาก นักศึกษาชายที่ว่า ชนิดของส้วมที่ประหยัคน้ำและถูกสุขลักษณะ และ ข้อคำถามที่นักศึกษาหญิงตอบไม่ถูกต้องได้แก่ ข้อ 4 5 และ 6

เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคของสถานศึกษาพบว่านักศึกษาทั้ง 4 ภาค มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 7.66 และเมื่อพิจารณาแต่ละภาค พบว่า นักศึกษาในภาคกลาง มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือมีคะแนนเฉลี่ย 7.79 รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ มีคะแนนเฉลี่ย 7.69 7.47 และ 7.32 ตามลำดับ นักศึกษาในแต่ละภาคมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ที่นักศึกษามีความรู้แตกต่างกันได้แก่

ข้อ 3 ชนิดของส้วมที่ประหยัคน้ำและถูกสุขลักษณะ

ข้อ 5 วิธีการที่ช่วยฟื้นฟูน้ำเสียให้ดีขึ้น

2.2. ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อม ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพนักศึกษาส่วนใหญ่ มีความรู้อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำโดยมีคะแนนเฉลี่ย 6.78 (คะแนนเต็ม 13 คะแนน)

ข้อคำถามที่นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบถูกต้องได้แก่

ข้อ 10 ผักที่ปลอดภัยจากยาฆ่าแมลง

ข้อ 12 สารพิษที่ออกมาจากท่อไอเสียรถยนต์ที่ใช้น้ำมันเบนซิน

ข้อคำถามที่นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบไม่ถูกต้อง

- ข้อ 2 โรคที่เกิดจากการดื่มน้ำที่มีเชื้อ อี.โคไล
- ข้อ 4 โรคที่เกิดจากการหายใจเอาสารตะกั่วเข้าไปในร่างกาย
- ข้อ 5 สาเหตุอันเนื่องมาจากมลพิษทางอากาศที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพน้อยที่สุด
- ข้อ 6 ข้อที่ถูกเกี่ยวกับมลพิษทางเสียง
- ข้อ 7 โรคที่ไม่ได้เกิดจากมลพิษทางเสียง
- ข้อ 11 สารพิษในแอมที่ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ข้อ 13 โรคที่เกิดจากพิษทางสารปรอท

เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษานหญิงมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ คือมีคะแนนเฉลี่ย 6.48 และ 6.98 ตามลำดับ

ข้อคำถามที่นักศึกษาชายส่วนใหญ่ตอบถูกต้อง ได้แก่ ข้อ 10 และ 12

ข้อคำถามที่นักศึกษาชายส่วนใหญ่ตอบไม่ถูกต้อง ได้แก่ ข้อ 2 4 5 6 7

11 และ 13

ข้อคำถามที่นักศึกษานหญิงส่วนใหญ่ตอบถูกต้อง ได้แก่ ข้อ 10 และ 12

ข้อคำถามที่นักศึกษานหญิงส่วนใหญ่ตอบไม่ถูกต้อง ได้แก่ ข้อ 2 4 5 6 7 11

และ 13 เช่นเดียวกับนักเรียนชาย

เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามตัวแปรเพศ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษานหญิงมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตกว่านักศึกษาชาย

เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคของสถานศึกษาพบว่า นักศึกษาทั้ง 4 ภาค มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 6.78 และเมื่อพิจารณาแต่ละภาคพบว่า นักศึกษาในภาคกลาง มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือมีคะแนนเฉลี่ย 7.00 รองลงมา เป็นภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้มีคะแนนเฉลี่ย 6.60 6.54 และ 6.45 ตามลำดับ นักศึกษาในแต่ละภาคมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ.05 โดยที่นักศึกษาในภาคกลางมีความรู้มากกว่าทุกภาค

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่นักศึกษามีความรู้แตกต่างกัน ได้แก่

- ข้อ 13 จังหวัดที่มีแนวโน้มว่าแม่น้ำลำคลอง น่าจะเกิดมลภาวะเป็นพิษมากที่สุด

3. ทักษะคิดและการเปรียบเทียบทักษะคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

โดยส่วนรวมนักศึกษามีทักษะคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.71 (ค่าเฉลี่ยเต็ม 5) และแยกเป็นรายด้านดังนี้

3.1 ทักษะคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ นักศึกษาส่วนใหญ่ มีทักษะคิดอยู่ในระดับดี คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 3.71 (ค่าเฉลี่ยเต็ม 5) ข้อความที่เป็นทักษะคิดที่นักศึกษาส่วนใหญ่ได้คะแนนเฉลี่ยดีมาก ได้แก่

ข้อ 7 การอนุรักษ์ป่าไม้ นอกจากจะเป็นการอนุรักษ์ต้นไม้ ยังเป็นการอนุรักษ์สัตว์ป่าอีกด้วย

ข้อความที่เป็นทักษะคิดทางลบ ที่นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยนกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ได้แก่

ข้อ 3 สารสัมนมาเชื้อโรคได้

ข้อ 5 ดินเป็นทรัพยากรที่เสื่อมโทรมช้ากว่าทรัพยากรอื่น ๆ

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทักษะคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับดี นักศึกษาชายได้คะแนนเฉลี่ย 3.64 นักศึกษาหญิงได้คะแนนเฉลี่ย 3.75

ข้อความที่เป็นทักษะคิด ที่นักศึกษาชายส่วนใหญ่ได้คะแนนเฉลี่ยดีมาก ได้แก่ ข้อ 7

ข้อความที่เป็นทักษะคิด ที่นักศึกษาชายส่วนใหญ่ได้คะแนนเฉลี่ยนกลางซึ่งต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ได้แก่ ข้อ 3 และ 5

ข้อความที่เป็นทักษะคิด ที่นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่ได้คะแนนเฉลี่ยดีมาก ได้แก่ ข้อ 7 เช่นเดียวกับนักศึกษาชาย

ข้อความที่เป็นทักษะคิด ที่นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่ได้คะแนนเฉลี่ยนกลางโดยต่ำกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ข้อ 3 และ 5 เช่นเดียวกับนักศึกษาชาย เมื่อเปรียบเทียบตามเพศแล้วพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทักษะคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักศึกษาหญิงมีทักษะคิดที่ดีกว่านักศึกษาชายและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทักษะคิดต่างกัน มีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 และ 10

เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคของสถานศึกษาพบว่านักศึกษาทั้ง 4 ภาค มีทักษะคิดเกี่ยวกับ

สิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.71 เมื่อพิจารณาในแต่ละภาคพบว่านักศึกษาในภาคกลางมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่นักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าไม่มีข้อที่นักศึกษาแต่ละภาคมีทัศนคติแตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละภาค พบว่านักศึกษาในแต่ละภาคมีทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.70 (ค่าเฉลี่ยเต็ม 5) ข้อความที่เป็นทัศนคติที่นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งต่ำกว่าข้ออื่น ได้แก่

ข้อ 4 เครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันต่างชนิดกันก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศต่างกัน

ข้อ 8 ขยะที่เป็นเศษผัก ผลไม้ ไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์

ข้อ 9 ยาฆ่าแมลงชนิดกระบองสเปรย์มีอันตรายน้อยกว่าชนิดผง

เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.61 และ 3.76 ตามลำดับ

ข้อความที่เป็นทัศนคติ ที่นักศึกษาชายส่วนใหญ่ได้คะแนนเฉลี่ยปานกลางซึ่งต่ำกว่าข้ออื่น ได้แก่

ข้อ 1 ปัญหาน้ำเสียไม่มีผลกระทบต่อพืช

ข้อ 4 เครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันต่างชนิดกันก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศต่างกัน

ข้อ 5 การเปิดเพลงฟังอย่างยิ่งดังมากเท่าไร ก็จะได้ความไพเราะมากเท่านั้น

ข้อ 8 ขยะที่เป็นเศษผักผลไม้ไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์

ข้อ 9 ยาฆ่าแมลงชนิดกระบองสเปรย์มีอันตรายน้อยกว่าชนิดผง

ข้อความทัศนคติที่นักศึกษาหญิงได้ค่าเฉลี่ยปานกลางได้แก่ ข้อ 14 18 และ

เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละภาค พบว่า นักศึกษาในแต่ละภาคมีทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย นักศึกษาหญิงมีทัศนคติที่ดีกว่านักศึกษาชายและเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาชาย และ นักศึกษาหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 11 13 และ 18

เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคของสถานศึกษาพบว่านักศึกษาทั้ง 4 ภาค มีทัศนคติเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ อยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาในแต่ละภาค พบว่า นักศึกษาในภาคเหนือมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาในแต่ละภาคมี ทัศนคติแตกต่างกันในข้อ 16 นอกจากเสียงดังจะทำให้เกิดอันตรายต่อหูแล้วยังเป็นอันตรายต่อ ระบบอวัยวะอื่น

เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละภาค พบว่านักศึกษาในแต่ละภาค มีทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การปฏิบัติและการเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

โดยส่วนรวมนักศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 90.4 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.89 (ค่าเฉลี่ยเต็ม 4) และแยกเป็นรายด้านดังนี้

4.1 การปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ นักศึกษา ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี คือมีคะแนนเฉลี่ย 2.78 (ค่าเฉลี่ยเต็ม 5) ข้อความที่เป็น การปฏิบัติที่นักศึกษาส่วนใหญ่ได้คะแนนเฉลี่ยดีได้แก่

- ข้อ 1 ฉันช่วยปิดน้ำที่ผู้อื่นเปิดทิ้งไว้
- ข้อ 2 ขณะแปรงฟัน ฉันจะเปิดก๊อกน้ำให้ไหลไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะ แปรงเสร็จ
- ข้อ 3 เมื่อพบรังมดคันไฟอยู่ที่ดินฉันจะใช้น้ำข่ามาแมลงราดลงไปที่รังมด
- ข้อ 5 ฉันเก็บดอกไม้หรือต้นไม้จากที่สาธารณะ
- ข้อ 7 ฉันเปิดหน้าต่างเพื่อให้แสงสว่างเข้ามาในห้อง โดยไม่ต้อง เปลืองไฟฟ้าในตอนกลางวัน
- ข้อ 10 ฉันติดตามข้อมูลข่าวสารในการส่งเสริมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ข้อความที่เป็นการปฏิบัติที่นักศึกษาส่วนใหญ่ได้คะแนนเฉลี่ยพอใช้ ได้แก่

- ข้อ 4 ถ้าพื้นดินโล่งเตียน ฉันจะปลูกพืชคลุมดิน
- ข้อ 6 ฉันร่วมรณรงค์กับชุมชนใกล้เคียงปลูกป่า
- ข้อ 8 ฉันรีดเสื้อผ้าเฉพาะชุดที่ใส่
- ข้อ 9 ฉันเปิดวิทยุทิ้งไว้ทั้งวันเพื่อเป็นเพื่อนแก้เหงา

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.75 และ 2.80 ตามลำดับ

ข้อความที่เป็นการปฏิบัติที่นักศึกษาชายส่วนใหญ่ได้คะแนนเฉลี่ยพอใช้ ได้แก่

- ข้อ 4 ถ้าพื้นดินโล่งเตียน ฉันจะปลูกพืชคลุมดิน
- ข้อ 6 ฉันร่วมรณรงค์กับชุมชนใกล้เคียงปลูกป่า
- ข้อ 8 ฉันรีดเสื้อผ้าเฉพาะชุดที่ใส่
- ข้อ 9 ฉันเปิดวิทยุทิ้งไว้ทั้งวันเพื่อเป็นเพื่อนแก้เหงา

ข้อความที่เป็นการปฏิบัติที่นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่ได้คะแนนเฉลี่ยพอใช้ ได้แก่

ข้อ 4 6 8 และ 9 เช่นเดียวกับกับนักศึกษาชาย

เมื่อเปรียบเทียบตามเพศแล้ว พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบรายข้อ พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแตกต่างกันในข้อ 1

เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคของสถานศึกษา พบว่านักศึกษาทั้ง 4 ภาค มีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.78 และ เมื่อพิจารณาในแต่ละภาค พบว่า นักศึกษาในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด โดยได้คะแนนเฉลี่ย 2.80 เท่ากัน รองลงมาได้แก่ภาคเหนือและภาคใต้ ได้คะแนนเฉลี่ย 2.75 และ 2.69 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่นักศึกษาในแต่ละภาคมีการปฏิบัติแตกต่างกันได้แก่ ข้อ 3 และข้อ 6

เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละภาค พบว่า นักศึกษาในแต่ละภาคมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 การปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ นักศึกษา

มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.01 (ค่าเฉลี่ยเต็ม 4) ข้อความที่เป็น การปฏิบัติที่นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.32 ได้แก่

ข้อ 9 ฉันล้างผักและผลไม้หลาย ๆ ครั้ง ก่อนที่จะนำไปรับประทาน

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า นักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยนักศึกษาชายได้คะแนนเฉลี่ย 2.94 นักศึกษาหญิงได้คะแนนเฉลี่ย 3.05 ข้อความที่นักศึกษาชายได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ 3.37 ได้แก่

ข้อ 3 ฉันหลีกเลี่ยงที่จะไปในที่อากาศไม่บริสุทธิ์

ข้อความที่นักศึกษาหญิงได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ

ข้อ 9 ฉันล้างผักและผลไม้หลาย ๆ ครั้ง ก่อนที่จะนำไปรับประทาน

เมื่อเปรียบเทียบตามเพศแล้ว พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษา หญิงมีการปฏิบัติดีกว่านักศึกษาชาย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อความที่นักศึกษาชายและนักศึกษา หญิงมีการปฏิบัติแตกต่างกันได้แก่

ข้อ 5 ฉันจะเอามืออุดหู เมื่อมีการจุดพลุหรือประทัด

ข้อ 6 ฉันจุดประทัดเล่น เมื่อมีการฉลองต่าง ๆ

ข้อ 7 ฉันทิ้งเศษกระดาษ หรือเศษอาหารที่รับประทาน ลงบนถนนขณะ อยู่บนรถ

เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคของสถานศึกษาพบว่า นักศึกษาทั้ง 4 ภาค มีการปฏิบัติเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.01 และ เมื่อพิจารณาในแต่ละภาคพบว่า นักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด โดยได้ คะแนนเฉลี่ย 2.93 รองลงมาได้แก่ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ตามลำดับ และเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษาในแต่ละภาคมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ได้แก่

ข้อ 4 ฉันใช้ผ้าปิดปาก ปิดจมูก เมื่ออยู่ในที่มีฝุ่น ควัน หรือที่มีอากาศ ไม่บริสุทธิ์

ข้อ 5 ฉันจะเอามืออุดหู เมื่อมีการจุดพลุหรือประทัด

ข้อ 8 ถ้าบริเวณนั้นไม่มีถังขยะ ฉันจะเก็บขยะไว้ แล้วนำไปทิ้งเมื่อ พบถังขยะ

เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละภาค พบว่า นักศึกษาในแต่ละภาค มีการปฏิบัติเกี่ยวกับ

สิ่งแวดลอมด้านสิ่งแวดลอมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพไม่แตกต่างกันอยางมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดลอมของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้อภิปรายผลเฉพาะประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดลอม

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่านักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดลอมโดยรวมอยูในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เชิดศักดิ์ ศรีศักดิ์วิชัย (2526) ที่พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษามีความรู้ในวิชาสิ่งแวดลอมศึกษาค่อนข้างต่ำ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ริชมอนด์ (Richmond, 1977) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในประเทศอังกฤษ มีความรู้ด้านสิ่งแวดลอมค่อนข้างต่ำ และคูอี้ (Toohy, 1982) พบว่า นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยและนักเรียนระดับมัธยมปลายขาดความรู้ในเนื้อหาหลักเกี่ยวกับสิ่งแวดลอม และ ชิน (Chin, 1993) พบว่านักเรียนมัธยมในชนบท มีความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดลอมและความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดลอมต่ำสุด และเมื่อจัดกลุ่มตามเกณฑ์ความรู้ที่ตั้งไว้ พบว่า ผู้ที่ได้คะแนนอยูในระดับดีมากคิดเป็นร้อยละ 5.60 ระดับดีคิดเป็นร้อยละ 12.32 ระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 36.64 ระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำคิดเป็นร้อยละ 20.48 และระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำคิดเป็นร้อยละ 24.96 ผู้วิจัยมีความเห็นวาระดับความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดลอมของนักศึกษาส่วนใหญ่อยูในเกณฑ์ที่ยังไม่น่าพอใจ คือมีความรู้ในระดับปานกลางขึ้นไปเพียงร้อยละ 54.5 และมีความรู้ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำรวมทั้งระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำถึงร้อยละ 45.5 ทั้งนี้ผู้วิจัยคาดไว้ว่า นักศึกษาน่าจะมีความรู้ในระดับปานกลางขึ้นไปถึงร้อยละ 70 และมีความรู้ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำรวมทั้งระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำไม่เกินร้อยละ 30 ผู้วิจัยมีความเห็นวอาจเนื่องมาจาก หลักสูตรกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วยประเภทวิชาพาณิชยกรรม คหกรรม ศิลปหัตถกรรม ไม่ได้จัดให้มีวิชาสิ่งแวดลอมไว้ในหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2527) จึงทำให้นักศึกษาขาดการเรียนรู้เรื่องสิ่งแวดลอมอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาจากแบบสอบถาม ความรู้ที่นักศึกษาได้รับส่วนใหญ่ได้รับทางโทรทัศน์คิดเป็นร้อยละ 89.6 และนักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 97.6 ต้องการศึกษาวิชาสิ่งแวดลอม นอกจากนั้นนักศึกษาไม่ได้เตรียมตัว

ล่วงหน้ามาก่อนที่จะทำแบบทดสอบ ประกอบกับขาดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงอาศัยความรู้เดิมที่เรียนผ่านมาในระดับชั้นต้นเท่าที่มีอยู่มาใช้ตอบแบบทดสอบในครั้งนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ นักศึกษามีความรู้ อยู่มีระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภักษ์ โสทธิโสภา (2537) พบว่านักศึกษา วิทยาลัยพลศึกษา มีความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับพอใช้ อาจเป็นเพราะ ขาดการเน้นย้ำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง ส่วนใน ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพนั้น นักศึกษามีความรู้ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ประภักษ์ โสทธิโสภา ที่พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษามีความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่ ณรงค์ ศรีสุนทร (2524) พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครู มีความรู้ต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง รวมทั้ง คณัย คำรงค์สกุล (2524) พบว่า นักศึกษาสาขาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยี ราชวมงคล มีความรู้เกี่ยวกับปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ในระดับปานกลาง และ พรธมัทธ พานิชเจริญ (2534) พบว่า นักเรียนมัธยมปลายในกรุงเทพฯ มหานคร มีความรู้เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง และ นิรมล กลับชุ่ม (2534) พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูมีความรู้เกี่ยวกับมลพิษ สิ่งแวดล้อมในกรุงเทพฯ มหานคร อยู่ใน ระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนและนักศึกษายังไม่ได้รับผลกระทบโดยตรง จึงไม่ใส่ใจที่จะเรียนรู้อันจะนำไปสู่ทัศนคติและการปฏิบัติที่ถูกต้องควรกระตุ้นให้นักศึกษาได้ตระหนัก และเห็นความสำคัญของปัญหาที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ซึ่งขัดแย้งกับจาร์ลัทธึ ประเสริฐวิณิช (2530) และ ศิริพร หงส์พันธุ์ (2527) พบว่า นักเรียนมัธยมปลายในเขตกรุงเทพฯ มหานคร และนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 5 มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางสภาวะแวดล้อมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ อาจ เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ เคยได้รับผลกระทบโดยตรง จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ ตนเองได้ประสบมา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไม่ถูกต้อง มีจำนวน 4 ข้อ และมีความรู้เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพไม่ถูกต้องมีจำนวน 7 ข้อ โดยเขียนเรียงลำดับ ค่า \bar{X} จากค่าต่ำสุดไปหาค่า \bar{X} ที่สูงกว่า ดังนี้

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

- 1) สาเหตุที่ทำให้แหล่งน้ำในชุมชนเน่าเสียมากที่สุด

- 2) ผลเสียที่เกิดจากการชะล้างพังทลายของดิน
 - 3) วิธีการช่วยฟื้นฟูน้ำเสียให้ดีขึ้น
 - 4) การลดปัญหาการขาดแคลนน้ำที่ถูกต้อง
- ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

- 1) โรคที่เกิดจากการหายใจเอาสารตะกั่วเข้าไปในร่างกาย
- 2) สาเหตุอันเนื่องมาจากมลพิษทางอากาศที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ
- 3) โรคที่เกิดจากการดื่มน้ำที่มีเชื้อ อี.โคไล
- 4) โรคที่ไม่ได้เกิดจากมลพิษทางเสียง
- 5) สารพิษในແหมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- 6) โรคที่เกิดจากพิษของสารปรอท
- 7) ข้อที่ถูกเกี่ยวกับมลพิษทางเสียง

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในข้อ "สาเหตุที่ทำให้แหล่งน้ำในชุมชนเน่าเสียมากที่สุด" นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยต่ำมากที่สุด เพราะนักศึกษาเข้าใจว่า น้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมมีปริมาณมากและมีสารพิษเจือปนทำให้แหล่งน้ำในชุมชนเน่าเสียมากกว่าน้ำทิ้งจากบ้านเรือน ซึ่งถ้าไม่พิจารณาอย่างถี่ถ้วน ก็น่าที่จะเป็นจริง แต่ถ้าพิจารณาดูให้ลึกซึ้งแล้วจะเห็นว่า จำนวนบ้านเรือน อาคาร ร้านค้าต่างๆมีมากกว่าโรงงานอุตสาหกรรม ดังนั้นน้ำทิ้งจากบ้านเรือนน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้แหล่งน้ำในชุมชนเน่าเสียมากกว่า จากการสำรวจ (คณะกรรมการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ด้านสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการประชาสัมพันธ์สิ่งแวดล้อม, 2536) พบว่า มลพิษในแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑลประมาณร้อยละ 75 มาจากแหล่งชุมชน (ประกอบด้วย ภัตตาคาร อาคารบ้านเรือน ตลาดสด โรงพยาบาล โรงแรม หอพัก และอาคารขนาดใหญ่) ส่วนอีกร้อยละ 25 มาจากโรงงานอุตสาหกรรม และ ข้อ "ผลเสียที่เกิดจากการชะล้างพังทลายของดิน" นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยในข้อนี้ต่ำ รองลงมา ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า คำตอบที่เป็นตัวเลือกและตัวลงมีความถูกต้องใกล้เคียงกันทำให้ยากต่อการตัดสินใจ จึงทำให้นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยในข้อนี้ต่ำ และ ข้อ "การลดปัญหาการขาดแคลนน้ำที่ถูกต้อง" กับข้อ "วิธีการช่วยฟื้นฟูน้ำเสีย" นักศึกษาได้คะแนนต่ำเท่ากัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนส่วนมากไม่ค่อยเห็นคุณค่าของทรัพยากรน้ำ เนื่องจากประเทศไทยอยู่ในเขตรมสูมีน้ำอุดมสมบูรณ์อยู่ตลอดปี ดังนั้น นักศึกษาจึงไม่ใส่ใจวิธีลดปัญหาการขาดแคลนน้ำ ตลอดจนกระทั่ง วิธีฟื้นฟูสภาพน้ำที่เสื่อมลงให้มีสภาพดีขึ้น เป็นผลทำให้คะแนนเฉลี่ยของทั้ง 2 ข้อนี้ต่ำ ส่วนความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพนั้น พบว่า

นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยต่ำมากที่สุด ในข้อ "โรคที่เกิดจากการหายใจเอาสารตะกั่วเข้าไปในร่างกาย" และ ข้อ "สาเหตุอันเนื่องมาจากมลพิษทางอากาศที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพน้อยที่สุด" ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ความเสื่อมโทรมของอากาศในประเทศไทยนั้นยังไม่ได้มีการศึกษาอย่างจริงจัง ดังจะเห็นได้ชัดในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีมลพิษอันเนื่องมาจากยานพาหนะที่ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศเพิ่มขึ้นตามลำดับ รวมทั้งข้อ "โรคที่เกิดจากการดื่มน้ำที่มีเชื้อ อี.โคไล" และข้อ "สารพิษในແหมที่ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ" และ ข้อ "โรคที่เกิดจากสารพิษของสารปรอท" นักศึกษาขาดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งถึงเชื้อโรค หรือสารพิษที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และ ข้อที่เกี่ยวกับมลพิษทางเสียง นักศึกษาขาดความรู้ในเรื่องนี้ โดยที่ความดังของเสียงต้องไม่เกิน 85 เดซิเบล ภายในเวลาติดต่อกันไม่เกิน 8 ชั่วโมงต่อวัน หากความดังมากกว่านี้และตั้งเป็นเวลานาน จะเกิดอันตรายต่อระบบการได้ยิน ทำให้เกิดการหูตึง หูอื้อ และเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่นทำให้เกิดโรคความดันโลหิตสูง โรคกระเพาะ โรคหัวใจ เป็นต้น (คณะกรรมการประชาสัมพันธ์สิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมสิ่งแวดล้อม, 2536) ด้วยเหตุที่ มลพิษทางเสียง ไม่ได้ก่อให้เกิดอันตรายต่อประสาทหูทันที ทำให้นักศึกษาไม่สนใจศึกษาหาความรู้ในเรื่องนี้เท่าที่ควร

1.2 เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมระหว่างเพศชายกับเพศหญิงโดยรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีความรู้ดีกว่าเพศชาย ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ ศรีสินี (2524) พบว่า นักศึกษาหญิงมีความรู้มากกว่านักศึกษาชาย แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของชาวต่างประเทศ กล่าวคือ ริชมอนด์ (Richmond, 1977) พบว่านักเรียนชายมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมดีกว่านักเรียนหญิง และเพิร์กส (Perks, 1974) พบว่าคะแนนความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชายสูงเท่านักเรียนหญิง จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าประเทศไทยนั้นเพศหญิงได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาให้เป็นคนละเอียดถี่ถ้วน ช่างสังเกต ช่างจดจำ สนใจในเรื่องต่าง ๆ แม้จะเป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ตาม สำหรับเพศชายพ่อแม่จะไม่ค่อยบังคับเข้มงวดเท่ากับเพศหญิง ดังนั้นความสนใจความเอาใจใส่ในเรื่องต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว จึงไม่เท่าเพศหญิง ส่วนในต่างประเทศนั้น การอบรมเลี้ยงดูของทั้งสองเพศจะไม่แตกต่างกันเหมือนประเทศไทย และที่นักเรียนชายมีคะแนนสูงกว่านักเรียนหญิงอาจเป็นเพราะนักเรียนชายมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่านักเรียนหญิงก็ได้

เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและนักศึกษาชายและ

นักศึกษาหญิงมีความรู้ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัทร์ ไสตติโสภา(2537) พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงวิทยาลัยพลศึกษามีความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไม่แตกต่างกัน และ ชิตวูด(Chitwood, 1977) พบว่า ความแตกต่างของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ระหว่างเพศชายกับเพศหญิงของเยาวชนมีค่าน้อย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาต่างๆไป ใช้หลักสูตรร่วมกันทั้งเพศชายและเพศหญิง ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ในลักษณะเดียวกัน ดังนั้นความรู้จึงไม่ต่างกัน ส่วนด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาหญิงมีความรู้ดีกว่านักศึกษาชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุสิทธิ์ ประเสริฐวณิช (2530) พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางสภาวะแวดล้อมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่เพศหญิงมีความรู้ดีกว่าเพศชาย และ พรรณภัทร พานิชเจริญ(2534) พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่เพศหญิงมีความรู้ดีกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เพศหญิงมีความสนใจทางด้านสุขภาพมากกว่าเพศชาย ดังนั้นเมื่อเพศหญิงมีความสนใจในด้านสุขภาพมากกว่าเพศชายรวมทั้ง เพศหญิง เป็นเพศที่ละเอียดอ่อนจดจำรายละเอียดต่างๆได้ดีกว่าเพศชาย จึงทำให้มีความรู้ทางด้านนี้ดีกว่าเพศชาย

1.3 เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม จำแนกตามภูมิภาคของสถานศึกษาโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ นักศึกษาแต่ละภาคมีความรู้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ นักศึกษาทุกภาคได้เรียนรู้หลักสูตรเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ที่มีเนื้อหาวิชาอย่างเดียวกัน จึงทำให้ความรู้ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ นักศึกษา มีความรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดันยิตำรงค์สกุล (2534) พบว่าความรู้ของนักศึกษาสาขาเกษตรกรรมที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตัวแปรที่ตั้งของสถานศึกษา และ ณรงค์ ศรีสินท์ (2527) พบว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีความรู้ต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมมากกว่านักศึกษาในภาคอื่น ทั้งนี้เนื่องจากในแต่ละภาค ประสบกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อมมากน้อยไม่เท่ากัน อย่างเช่น นักศึกษาในกรุงเทพมหานครประสบกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อมมากกว่าที่อื่น ประกอบกับแหล่งข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ อยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร จึงมีความรู้ต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมมากกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากที่อื่น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความแตกต่างกันเป็นรายข้อที่สำคัญมี 3

ข้อดังนี้

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

1. ชนิดของสัตว์ที่ประหยัคน้ำและถูกสุลัลักษณะ
2. วิธีการที่ช่วยฟื้นฟูน้ำเสียให้ดีขึ้น

ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

1. จังหวัดที่มีแนวโน้มว่าแม่น้ำลำคลองน่าจะเกิดมลพิษมากที่สุด

จากข้อ "ชนิดของสัตว์ที่ประหยัคน้ำและถูกสุลัลักษณะ" พบว่า นักศึกษาในภาคใต้มีความรู้แตกต่างจากภาคกลางและภาคเหนือ โดยที่นักศึกษาในภาคใต้มีความรู้น้อยกว่าในภาคกลาง ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นชาวอิสลาม ซึ่งมีความเชื่อทางศาสนาไม่ให้ถ่ายอุจจาระทับกับคนอื่น (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2532) และชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพกรีดยาง ซึ่งต้องตื่นแต่เช้าเมื่อถึงเวลาที่จะต้องถ่ายก็กลับมาถ่ายที่บ้านไม่ได้ จึงถ่ายในสวนยาง ดังนั้นชาวบ้านส่วนใหญ่จึงไม่ใส่ใจที่จะรับรู้ถึงความสำคัญของสัตว์ เป็นเหตุให้ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว ส่วนในข้อ "วิธีการที่ช่วยฟื้นฟูน้ำเสียให้ดีขึ้น" พบว่านักศึกษาในภาคเหนือมีความรู้แตกต่างจากภาคกลางโดยนักศึกษาในภาคกลางมีความรู้ที่ดีกว่า ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ภาคกลางโดยเฉพาะเขตกรุงเทพมหานครมีแหล่งน้ำเสียเป็นจำนวนมาก นักศึกษาจึงได้ยิน ได้ฟัง และได้เห็นถึงวิธีการที่จะช่วยฟื้นฟูน้ำเสียให้ดีขึ้นมากกว่าภาคอื่น และ ข้อ "จังหวัดที่มีแนวโน้มว่าแม่น้ำลำคลองน่าจะเกิดมลพิษมากที่สุด" พบว่า นักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความรู้แตกต่างจากนักศึกษาในภาคกลาง โดยที่นักศึกษาในภาคกลางมีความรู้ที่ดีกว่า ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า พื้นที่ในภาคกลางมีโรงงานอุตสาหกรรมอันก่อให้เกิดมลพิษต่อแม่น้ำลำคลอง ซึ่งนักศึกษาในภาคกลางได้พบเห็นอยู่บ่อยๆ จึงทำให้ทราบว่าจังหวัดใดที่เป็นสาเหตุทำให้น้ำในแม่น้ำลำคลองเน่าเสีย

2. ทักษะเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

2.1 จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีทักษะเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาทักษะเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ พบว่าอยู่ในระดับดีทั้ง 2 ด้านโดยสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ ณรงค์ ศรีสนิท (2524) พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลางมีเจตคติต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมทางบวก และ นนทลี วิษณุพันธ์ (2524) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีเจตคติต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมเชิงนิมมานอยู่ในระดับสูง และ ศิริพร หงส์พันธุ์ (2527) พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 มีทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษในระดับสูง รวมทั้งผลการวิจัยของ ไสภณ เตชมา (2524) พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครู มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พรรณภัทร พานิชเจริญ (2534) พบว่า นักเรียนมีทัศนคติเกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อมอยู่ระดับดี และ ประภักษ์ โสทธิโสภา (2537) พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา มีทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับดี จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าปัจจุบันการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ได้มีการส่งเสริมทั้งความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างกว้างขวาง ดังที่เบอร์เชท (Burchett, 1972) สรุปว่า "อิทธิพลของครูผู้สอน การประชาสัมพันธ์ในห้องเรียน และสิ่งเร้าภายนอก เช่น ภาพยนตร์ เป็นตัวการสำคัญที่ส่งผลถึงทัศนคติของนักเรียน" ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักศึกษามีความเข้าใจและมีทัศนคติอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษามีคะแนนทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 1 ข้อ คือ "การอนุรักษ์ป่าไม้ นอกจากจะเป็นการอนุรักษ์ต้นไม้ ยังเป็นการอนุรักษ์สัตว์ป่าอีกด้วย" ทั้งนี้เพราะปัจจุบันมีการรณรงค์ให้ช่วยกันอนุรักษ์ป่ามากขึ้นจากองค์การต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เห็นได้จากการโฆษณาและการจัดรายการต่าง ๆ ทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การจัดนิทรรศการ การจัดอภิปรายตามสถาบันศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น และ ข้อที่นักศึกษามีคะแนนทัศนคติอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น จำนวน 2 ข้อ คือ "ดินเป็นทรัพยากรที่เสื่อมโทรมช้ากว่าทรัพยากรอื่นๆ" และ "สารส้มฆ่าเชื้อโรคได้" ที่เป็นเช่นนี้เพราะการเสื่อมโทรมของดินในบางกรณีก็เห็นได้ชัด บางกรณีก็เห็นไม่เด่นชัด ซึ่งไม่เหมือนการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ที่สามารถเห็นได้ชัด เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การเกิดมลภาวะเป็นพิษในอากาศและน้ำ ดังนั้นคนเราจึงไม่ค่อยใส่ใจกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับดิน ส่วนความเข้าใจที่ว่า "สารส้มฆ่าเชื้อโรคได้" นักศึกษาอาจจะเห็นว่า ในเมื่อสารส้มทำให้น้ำที่ขุ่นนั้นใสได้ ก็น่าที่จะฆ่าเชื้อโรคได้ ทำให้เกิดความเข้าใจผิด นำไปสู่การมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง

สำหรับทัศนคติด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ พบว่า ข้อที่นักศึกษามีทัศนคติอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นคือ "เครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันต่างชนิดกันก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศต่างกัน" ผู้วิจัยเห็นว่า ปัจจุบันสภาพอากาศมีมลพิษเพิ่มมากขึ้นจนส่งผลกระทบต่อ

คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม สาเหตุส่วนใหญ่มาจากควันพิษจากท่อไอเสียของรถยนต์ที่ใช้เชื้อเพลิงชนิดต่าง ๆ จากคู่มือส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง กล่าวไว้ว่า เชื้อเพลิงที่ใช้กับยานยนต์มี 4 ชนิด คือ

- 1) ก๊าซธรรมชาติ มีมลพิษน้อยที่สุด
- 2) น้ำมันเบนซินมี 2 ชนิด คือ ชนิดสารตะกั่ว และไร้สารตะกั่ว น้ำมันไร้สารตะกั่วมีมลพิษน้อย แต่ชนิดสารตะกั่วมีพิษมาก
- 3) น้ำมันเบนซินผสมน้ำมันหล่อลื่น มีมลพิษมากเป็นอันดับที่ 3
- 4) น้ำมันดีเซลหมุนเร็วหรือน้ำมันโซล่า มีคุณภาพต่ำที่สุดในโลก ต่ำกว่ามาตรฐานสากล เป็นต้นเหตุทำให้เกิดควันดำที่เป็นพิษมาก และมีมลพิษมากที่สุด

จะเห็นได้ว่าน้ำมันต่างชนิดกันทำให้เกิดมลพิษทางอากาศต่างกัน แต่ที่นักศึกษาได้คะแนนในข้อนี้ต่ำ อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษาเข้าใจว่าน้ำมันที่เติมรถทุกชนิดล้วนแต่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศเท่ากันหมด ดังนั้น ครูต้องให้ความรู้ ความเข้าใจให้เกิดความตระหนักถึงพิษภัยต่างๆ ของเชื้อเพลิงแต่ละชนิดที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และข้อ "ขยะที่เป็นเศษผักผลไม้ไม่มีผลต่อสุขภาพของมนุษย์" อาจเนื่องมาจากนักศึกษามีความเข้าใจว่าเศษผัก ผลไม้ เป็นอินทรีย์วัตถุที่ย่อยสลายได้ ไม่มีสารเคมีใด ๆ เจือปน ดังนั้นจึงไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อสุขภาพ นอกจากนั้น ยังเห็นว่าเศษผัก ผลไม้ สามารถนำไปเป็นอาหารสัตว์หรือหมักทำเป็นปุ๋ยได้ด้วย ไม่น่าที่จะมีผลกระทบต่อสุขภาพ จึงส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิดทำให้นักศึกษามีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องและข้อ "ยาฆ่าแมลงชนิดกระป๋องสเปรย์มีอันตรายน้อยกว่าชนิดผง" ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษาเข้าใจว่าปริมาณยาฆ่าแมลงชนิดพ่นเป็นสเปรย์ที่พ่นออกเป็นฝอย มีจำนวนน้อยกว่าปริมาณยาฆ่าแมลงที่เป็นผง ซึ่งมองเห็นได้ชัดเจนกว่า ทำให้เข้าใจว่าอันตรายมากกว่า เป็นเหตุให้นักศึกษามีทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง

2.2 เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมระหว่างเพศชายกับเพศหญิง โดยรวมและรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาหญิงมีทัศนคติที่ดีกว่านักศึกษาชาย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของเพิร์กส (Perkes, 1974) พบว่าเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายแตกต่างกัน โดยที่นักเรียนหญิงมีเจตคติที่ดีกว่านักเรียนชาย ขณะที่ ชิตวูด (Chitwood, 1977) พบว่า หลังการเข้าค่ายนักศึกษามีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมในทางที่ดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีการเปลี่ยนแปลงทางเจตคติไปในทางที่ดีขึ้นมากกว่าเพศชาย สอนง โบจิวิ (2524) พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้

สุภาภรณ์ โรจนรังสีธรรม (2530) รัชนิวรรณ จินธุธรรม (2531) และพรธมภัทร พานิชเจริญ (2534) พบว่า นักเรียนหญิงมีทัศนคติในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพต่าง ๆ และเกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม ดีกว่านักเรียนชาย ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าเพศหญิงเป็นเพศที่มีความรู้สึกละเอียดอ่อน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับความเป็นอยู่และดูแลสุขภาพของคนในครอบครัวมากกว่าเพศชาย ดังนั้นจึงมีทัศนคติที่ดีกว่าเพศชาย

2.3 เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม จำแนกตามภูมิภาคของสถานศึกษาในแต่ละภาคโดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระวัฒน์ เนียมสุวรรณ (2537) ที่พบว่าภูมิภาคนาของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรมีเจตคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยของ ดนัย คำรงค์สกุล (2534) พบว่า เจตคติของนักศึกษาสาขาเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่มีต่อปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันตามที่ตั้งของวิทยาเขต ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ปัจจุบันการเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมได้รับการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง อีกประการหนึ่งนักศึกษาไม่ได้เรียนทางด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรงในหลักสูตร ดังนั้นทัศนคติที่เกิดขึ้นจะขึ้นอยู่กับความรู้ของตนเองมากกว่า ที่จะขึ้นอยู่กับภูมิภาคของสถานศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความแตกต่างเป็นรายคู่ที่สำคัญ ได้แก่ ข้อ "นอกจากเสียงดังจะทำให้เกิดอันตรายต่อหูแล้ว ยังเป็นอันตรายต่อระบบอวัยวะต่าง ๆ เช่นระบบประสาท" โดยพบว่านักศึกษาในภาคกลางกับนักศึกษาในภาคใต้ และนักศึกษาในภาคตะวันออก เฉียงเหนือกับนักศึกษาในภาคใต้ มีทัศนคติแตกต่างกันในข้อนี้ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาในภาคกลางประสบกับปัญหามลพิษทางเสียงมากกว่า ไม่ว่าจะเป็นในทึ่กลับหรือดิสโก้เทค หรือเสียงจากเครื่องจักรตามโรงงานอุตสาหกรรม ในส่วนนี้นักศึกษาในภาคใต้จะประสบกับปัญหาในข้อนี้น้อยกว่า ทำให้ทัศนคติแตกต่างจากนักศึกษาในภาคกลาง ส่วนนักศึกษาในภาคตะวันออก เฉียงเหนือก็น่าจะได้รับความรู้ในเรื่องนี้จากข่าวสารวิทยุ โทรทัศน์ มากกว่านักศึกษาในภาคใต้ ทำให้เกิดทัศนคติที่แตกต่างจากนักศึกษาในภาคใต้

3. การปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

3.1 จากผลการวิจัยที่พบว่านักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีการปฏิบัติเกี่ยวกับ

สิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้งด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ นักศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในระดับดีทั้งสองด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรณภัทร พานิชเจริญ (2534) พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติเกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับดี และศิริพร หงส์พันธุ์ (2527) พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 5 มีคะแนนปฏิบัติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจุบันได้มีสื่อมวลชนและสื่อต่างๆ ได้ช่วยกันประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ประชาชนมองเห็นปัญหาอันเกิดจากสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ และเร่งรื้อให้ประชาชนช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สิ่งเหล่านี้จะค่อย ๆ แทรกซึมเข้าไปในความคิดของนักศึกษาอีกประการหนึ่ง การที่ให้นักศึกษาตอบว่าปฏิบัติหรือไม่นักศึกษามักจะเข้าใจตัวเอง โดยตอบไปด้านบวก ทั้งๆที่ตามความเป็นจริงอาจจะไม่ปฏิบัติเหมือนอย่างที่ตอบมาก็ได้ ดังนั้นจึงทำให้คะแนนปฏิบัติของนักศึกษาอยู่ในระดับดี ส่วนผลการวิจัยของ สุวรรณีย์ ยุวชาติ (2532) พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ นิรมล กลีบขุ่ม (2534) พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูมีพฤติกรรมเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรของทั้งสองสถาบันนี้เน้นทางด้านวิชาชีพเป็นหลัก สอดแทรกเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษาในบางรายวิชานั้น จึงทำให้นักเรียนและนักศึกษามีระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับต่ำ แต่ด้วยอิทธิพลของสื่อมวลชนและสื่อต่างๆ ช่วยทำให้ระดับพฤติกรรมของนักเรียนและนักศึกษาทั้งสองสถาบันนี้ดีขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีคะแนนปฏิบัติต่ำกว่าระดับดีซึ่งแบ่งเป็นรายด้านดังนี้

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้แก่

- 1) ถ้าพื้นดินโล่งเตียน ฉันจะปลูกพืชคลุมดิน
- 2) ฉันรดเสื้อผ้าเฉพาะชุดที่ใส่
- 3) ฉันร่วมรณรงค์กับชุมชนใกล้เคียงปลูกป่า
- 4) ฉันเปิดวิทยุทิ้งไว้ทั้งวัน เพื่อเป็นเพื่อนแก้เหงา

จากข้อที่ว่า ถ้าพื้นดินโล่งเตียน นักศึกษาจะปลูกพืชคลุมดิน พบว่า นักศึกษามีคะแนนต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากว่านักศึกษาอาจจะไม่ทราบประโยชน์ของการปลูกพืชคลุมดิน หรืออาจจะไม่ได้อาศัยอยู่ในที่โล่งเตียน จึงไม่ได้ปฏิบัติในข้อนี้ และเรื่องของการรณรงค์กับชุมชนใกล้เคียงปลูกป่า ก็เช่นเดียวกัน นักศึกษาอาจจะอยู่ในบริเวณที่ไม่มีป่าจึงไม่มีโอกาสได้ปลูกป่า หรืออาจจะ เป็นเพราะว่า

ทางสถาบันขาดการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม คณะนั้นจึงไม่ตีเท่าที่ควร ส่วนในข้อที่นักศึกษาผิดเสื้อผ้าเฉพาะชุดที่ใส่อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษาคิดในเรื่องความประหยัดเวลามากกว่าการประหยัดพลังงาน และในข้อ ที่นักศึกษาเปิดวิทยุทิ้งไว้ทั้งวันเพื่อเป็นเพื่อนแก้เหงา นั้นอาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษาคิดว่าการเปิดวิทยุนั้นสูญเสียพลังงานเพียงเล็กน้อยจึงเปิดทิ้งไว้ทั้งวันโดยไม่จำเป็น ดังนั้นควรปลูกฝังให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของพลังงานไฟฟ้า ในกรณีที่ถ้าเราใช้อย่างฟุ่มเฟือยพลังงานเหล่านี้ก็จะหมดไปจากโลก นอกจากนี้ทางสถาบันควรจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น

ในด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ไม่พบว่ามีข้อใดที่มีคะแนนปฏิบัติต่ำกว่าระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันสื่อมวลชนทุกแขนงเห็นความสำคัญ และให้ความสนใจปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ต้องเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อประชาชนให้ได้รับรู้ถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ดังนั้นนักศึกษาจึงมีการปฏิบัติในด้านนี้ดีทุกข้อ

3.2 เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาตามตัวแปรเพศ โดยส่วนรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมดีกว่านักศึกษายายและเมื่อแยกเป็นรายด้าน คือ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ พบว่า ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาตินักศึกษายายและนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ สุวรรณีย์ ยุวชาติ (2532) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมขึ้นอยู่กับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษายายและนักศึกษาหญิงได้รับความรู้ที่สอดคล้องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมาพอๆกัน จึงส่งผลไปยังการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ในด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ พบว่า นักศึกษายายและนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย ของนิรมล กลั้มขุ่ม (2534) พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร ขึ้นอยู่กับเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะเพศหญิงเป็นเพศที่ละเอียดอ่อน มีความสนใจทางด้านสุขภาพมากกว่าเพศชายจึงส่งผลให้เพศหญิงมีการปฏิบัติได้ดีกว่าเพศชาย

3.3 เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ของนักศึกษาวิทยาลัย

อาชีวศึกษาโดยจำแนกตามภูมิภาคของสถานศึกษา โดยส่วนรวมพบว่านักศึกษาแต่ละภาคมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และ เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่านักศึกษามีการปฏิบัติด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ สุวรรณิ ยูวชาติ (2532) ที่พบว่า ระดับพฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ไม่ขึ้นอยู่กับภูมิภาค ผู้วิจัยมีความเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรที่ผู้วิจัยกระทำเป็นกลุ่มที่กว้างกระจายไปทั่วประเทศเมื่อแต่ละกลุ่มอยู่ในท้องที่ที่ต่างกัน การปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติก็ย่อมแตกต่างกันด้วย ส่วนด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพพบว่านักศึกษามีการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิรมล กลับขุ่ม (2534) ที่พบว่าระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ไม่ขึ้นอยู่กับภูมิภาค ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ไม่ว่าจะนักศึกษาจะอยู่ที่ใดก็ตามถ้าเขาได้ผ่านประสบการณ์หรือได้รับความรู้ ที่สอดคล้องด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพที่เหมือนกัน เขาก็จะมีการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความแตกต่างกันเป็นรายคู่ที่สำคัญ ซึ่งแบ่งเป็นรายด้านดังนี้

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่

- 1) เมื่อพบรังมดคันไฟอยู่ที่ดิน ฉันจะใช้ยาฆ่าแมลงราดลงไปที่รังมด
- 2) ฉันร่วมรณรงค์กับชุมชนใกล้เคียงปลูกป่า

ในข้อที่ว่า "เมื่อพบรังมดคันไฟอยู่ที่ดิน ฉันจะใช้ยาฆ่าแมลงราดลงไปที่รังมด" พบว่านักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคกลาง มีการปฏิบัติที่แตกต่างจากนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคใต้ โดยที่นักศึกษาในภาคกลางมีการปฏิบัติในข้อนี้น้อยกว่านักศึกษาในภาคใต้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแหล่งข่าวสารข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนักศึกษาในภาคกลางได้รับมากกว่า ทำให้รู้ถึงความ เป็นพิษที่จะเกิดขึ้นกับดินถ้าใช้ยาฆ่าแมลงราดลงไปที่รังมด อีกประการหนึ่ง ภูมิประเทศทางภาคใต้เป็นอากาศร้อนชื้นเหมาะแก่การอยู่อาศัยของมดมากกว่า ดังนั้นนักศึกษาในภาคใต้จึงมีโอกาสใช้ยาฆ่าแมลงเพื่อฆ่ามดมากกว่านักศึกษาในภาคกลาง

ส่วนในข้อที่ว่า "ฉันร่วมรณรงค์กับชุมชนใกล้เคียงปลูกป่า" พบว่านักศึกษาในภาคกลางมีการปฏิบัติที่แตกต่างจากนักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยที่นักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการปฏิบัติที่ดีกว่านักศึกษาในภาคกลาง จากการสังเกตที่ตั้งของสถานศึกษาจะเห็นได้ว่าที่ตั้งของสถานศึกษาในภาคกลางส่วนใหญ่อยู่ในเมือง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครไม่มีที่จะ

บลูกป่า ส่วนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ตั้งของสถานศึกษาอยู่ในหรือใกล้เขตชนบทที่มีที่ว่างมากพอที่ร่วมรณรงค์กับชุมชนบลูกป่าได้ ดังนั้นจึงมีการปฏิบัติที่ดีกว่านักศึกษาในภาคกลาง

ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ข้อที่มีความแตกต่างเป็นรายคู่ได้แก่

- 1) ถ้าจำเป็นต้องใช้น้ำบ่อตม ฉันจะต้มให้เดือดเสียก่อน
- 2) ฉันใช้ผ้าปิดปากปิดจมูก เมื่ออยู่ในที่ที่มีฝุ่น ควัน หรือที่ที่มีอากาศไม่บริสุทธิ์
- 3) ฉันจะเอามืออุดหู เมื่อมีการจุดพลุ หรือประทัด
- 4) ถ้าบริเวณนั้นไม่มีถังขยะฉันจะ เก็บขยะไว้แล้วนำไปทิ้ง เมื่อพบถังขยะ

ในข้อที่ว่า "ถ้าจำเป็นต้องใช้น้ำบ่อตม ฉันจะต้มให้เดือดเสียก่อน" พบว่า นักศึกษาในภาคกลางมีการปฏิบัติที่แตกต่างจากนักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยที่นักศึกษาในภาคกลางมีการปฏิบัติที่ดีกว่านักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในท้องถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ต้มน้ำบ่อซึ่งปราศจากการต้ม เพราะมีความรู้สึกว่าจะถ้านำไปต้มจะทำให้รสชาติของน้ำจืดไม่ชวนดื่ม ดังนั้นจึงไม่นิยมนำไปต้ม ส่วนนักศึกษาในภาคกลางส่วนใหญ่ต้มน้ำฝน หรือน้ำโพลาลิส และถ้าจำเป็นต้องใช้น้ำบ่อตม ก็จะต้มให้เดือดเสียก่อน ด้วยเหตุนี้ นักศึกษาในภาคกลาง จึงมีการปฏิบัติในข้อนี้ ดีกว่านักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในข้อที่ว่า "ฉันใช้ผ้าปิดปาก ปิดจมูก เมื่ออยู่ในที่ที่มีฝุ่น ควัน หรือที่ที่มีอากาศไม่บริสุทธิ์" พบว่า นักศึกษาในภาคเหนือมีการปฏิบัติแตกต่างจากนักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยที่นักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการปฏิบัติที่ดีกว่านักศึกษาในภาคเหนือ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือถิ่นที่อยู่ประสบกับภาวะที่มีฝุ่น ควัน หรืออากาศที่ไม่บริสุทธิ์มากกว่านักศึกษาในภาคเหนือ ซึ่งภูมิประเทศในภาคเหนือนั้น ประกอบไปด้วยต้นไม้ที่เขียวชอุ่ม อากาศบริสุทธิ์สดชื่น ด้วยเหตุนี้ นักศึกษาในภาคเหนือจึงไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องใช้ผ้าปิดปาก ปิดจมูก

ส่วนในข้อที่ว่า "ฉันจะเอามืออุดหูเมื่อมีการจุดพลุ หรือประทัด" พบว่า นักศึกษาในภาคเหนือมีการปฏิบัติที่แตกต่างจากนักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และนักศึกษาในภาคกลางมีการปฏิบัติแตกต่างจากนักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยที่นักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการปฏิบัติที่ดีกว่านักศึกษาในภาคเหนือ และนักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการปฏิบัติที่ดีกว่านักศึกษาในภาคกลาง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าภาคเหนือและภาคกลางมีงานและพิธีต่าง ๆ มากมาย งานและพิธีต่างๆเหล่านี้จะมีการจุดพลุหรือจุดประทัดกัน เช่น งานวันลอยกระทง บวชนาคหรือเฝ้าศพ เป็นต้น ทำให้นักศึกษาในภาคเหนือและภาคกลาง เคยชินกับเสียงพลุหรือ

ประทัด อีกประการหนึ่งภาคเหนือและภาคกลาง มีแหล่งบันเทิงคือสถานดิสโกเธคมากกว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้นักศึกษาในภาคเหนือและภาคกลาง ได้มีโอกาสที่ไปเที่ยวยังสถานดิสโกเธคได้มากกว่านักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นจึงเกิดความเคยชินต่อเสียงในสถานดิสโกเธค ไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดกับประสาทหู

และในข้อที่ว่า "ถ้าบริเวณนั้นไม่มีถังขยะ ฉันจะเก็บขยะไว้แล้วนำไปทิ้งเมื่อพบถังขยะ" พบว่า นักศึกษาในภาคกลาง มีการปฏิบัติแตกต่างกับนักศึกษาในภาคเหนือ และนักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการปฏิบัติแตกต่างกับนักศึกษาในภาคเหนือ โดยที่นักศึกษาในภาคกลางมีการปฏิบัติที่ดีกว่านักศึกษาในภาคเหนือ และนักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการปฏิบัติที่ดีกว่านักศึกษาในภาคเหนือ ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษาในภาคกลางโดยเฉพาะกรุงเทพมหานครมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนทิ้งขยะเป็นที่ พร้อมกับจัดหาถังขยะวางตามจุดต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะตามป้ายรถเมล์จะเห็นว่าแต่ละถังมีการแยกประเภทของขยะที่ทิ้งเพื่อสะดวกในการกำจัด ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นดินที่แห้งแล้ง กันดาร ดังนั้นหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนจึงยื่นมือเข้าไปช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางสิ่งแวดล้อม เช่นจัดให้มีการอภิปรายหรือเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมมาบรรยายจัดตั้งชมรมทางสิ่งแวดล้อม โดยให้นักเรียนและนักศึกษาได้ร่วมในกิจกรรมชมรมด้วย ดังนั้นจึงทำให้การปฏิบัติของนักศึกษาในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือดีกว่าภาคเหนือซึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า ส่งผลให้การปฏิบัติในข้อนี้ของนักศึกษาในภาคเหนือไม่ดีเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

จากผลการวิจัย พบว่า ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ควรมีการส่งเสริมความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมดังต่อไปนี้

1.1 ปรับปรุงหลักสูตร โดยสอดแทรกเนื้อหาที่พบว่านักศึกษามีคะแนนอยู่ในระดับต่ำ โดยเรียงลำดับค่า \bar{X} ของความรู้ที่ต่ำสุดไปหาค่า \bar{X} ที่สูงกว่า ในเรื่อง

- สาเหตุที่ทำให้แหล่งน้ำในชุมชนเน่าเสีย
- โรคที่เกิดจากการหายใจเอาสารตะกั่วเข้าไปในร่างกาย
- สาเหตุอันเนื่องมาจากมลพิษทางอากาศที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ
- โรคที่เกิดจากการดื่มน้ำที่มีเชื้อ อี.โคไล
- โรคที่ไม่ได้เกิดจากมลพิษทางเสียง

- สารพิษในแหนมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ผลเสียที่เกิดจากการชะล้างพังทลายของดิน
- โรคที่เกิดจากพิษของสารปรอท
- ข้อที่ถูกต้องเกี่ยวกับมลพิษทางเสียง
- วิธีการที่ช่วยฟื้นฟูน้ำเสียให้ดีขึ้น
- การลดปัญหาการขาดแคลนน้ำที่ถูกต้อง

1.2 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่

- จัดตั้งชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- จัดนิทรรศการสิ่งแวดล้อม
- จัดโครงการประกวดการรักษาความสะอาดในสถานศึกษา
- จัดโครงการรณรงค์ต่อต้านมลพิษในสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
- จัดทัศนศึกษานอกสถานศึกษาเกี่ยวกับปัญหามลพิษต่างๆ
- จัดบรรยายพิเศษ

1.3 จัดอบรมความรู้ทางสิ่งแวดล้อมในหลักสูตรต่างๆให้กับครู เพื่อประโยชน์ดังนี้

- ครูเกิดแนวความคิดในการจัดการสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานศึกษาของตนเอง
- สอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติและแผนพัฒนาการศึกษาชาติ
- สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

2. ด้านทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยรวม อยู่ในระดับดี นักศึกษาหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมดีกว่านักศึกษาชาย ดังนั้นควรกระตุ้นส่งเสริมให้นักศึกษาหญิง เป็นแกนนำในเรื่องนี้ โดยอาจจะจัดให้มีกิจกรรมเข้าค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสำหรับเยาวชน ซึ่งจากผลการวิจัย ของชิตวูด (Chitwood, 1977) พบว่าหลังจากจบการเข้าค่ายแล้ว เยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงทั้งความรู้และทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมในทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ ควรจัดทัศนศึกษาไปยังสถานที่ต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม มีความรักและห่วงแหนทรัพยากรธรรมชาติโดยที่ไม่อยากให้เห็นสิ่งเหล่านี้สูญสิ้นไป

จากการวิจัย นักศึกษาชายควรได้รับการปลูกฝังทัศนคติเพิ่มขึ้น โดยเรียงลำดับค่า \bar{X} ของทัศนคติที่ต่ำสุดไปหาค่า \bar{X} ที่สูงกว่า ในเรื่อง

- ผลกระทบจากขยะชนิดต่างๆ ที่มีต่อสุขภาพของมนุษย์
- การเสื่อมโทรมของทรัพยากรดิน
- สารที่ใช้ฆ่าเชื้อโรคน้ำ
- ชนิดของหลอดไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงานไฟฟ้า
- อันตรายจากยาฆ่าแมลงชนิดต่าง ๆ
- ชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ
- การประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง
- ผลกระทบจากน้ำเสียที่มีต่อพืช
- การประหยัดทรัพยากรน้ำ
- มลพิษทางเสียงที่มีต่อสุขภาพของมนุษย์

สำหรับนักศึกษาหญิง ควรได้รับการปลูกฝังทัศนคติเพิ่มขึ้น โดยเรียงลำดับค่า \bar{X} ของทัศนคติที่ต่ำสุด ไปหาค่า \bar{X} ที่สูงกว่าในเรื่อง

- การเสื่อมโทรมของทรัพยากรดิน
- สารเคมีที่ใช้ฆ่าเชื้อโรคน้ำ
- ผลกระทบของขยะชนิดต่าง ๆ ที่มีต่อสุขภาพของมนุษย์
- ชนิดของหลอดไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงาน
- อันตรายจากยาฆ่าแมลงชนิดต่าง ๆ
- ชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ

3. ด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับดี โดยที่นักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมดีกว่านักศึกษาชาย ซึ่งผลการวิจัยของคอร์นเวลล์ (Cornwell, 1989) พบว่า เพศชายกับเพศหญิงมีความแตกต่างเกี่ยวกับความห่วงกังวลต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมเพียงเล็กน้อยตั้งนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องให้นักศึกษาหญิงเป็นแกนนำในข้อนี้ นักศึกษาทุกคนควรช่วยกันจัดกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรมที่มีส่วนร่วมรณรงค์กับชุมชนอย่างจริงจัง และต่อเนื่องรวมทั้งโครงการต่าง ๆ ของวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม โดยมีครูอาจารย์เป็นที่ปรึกษาโครงการ

จากผลการวิจัยทั้ง 3 ด้าน พบว่านักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำแต่ทัศนคติและการปฏิบัติอยู่ในระดับดี ซึ่งขัดกับความจริงที่ว่าทัศนคติและการ

ปฏิบัติควรจะมีผลมาจากความรู้ กล่าวคือ ความรู้ดี ทักษะดีและการปฏิบัติก็จะดีตามไปด้วย แต่ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรการเรียน การสอนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีไม่เพียงพอหรือบางประเภทวิชาแทบไม่มีสิ่งแวดล้อมศึกษาบรรจุอยู่ในหลักสูตรเลย จึงทำให้นักศึกษาขาดความรู้ในเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ส่วนทัศนคติ และการปฏิบัติอยู่ในระดับดีนั้น อาจเป็นเพราะอิทธิพลของสื่อมวลชนต่างๆ ที่ช่วยกันรณรงค์ส่งเสริมจิตสำนึก ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้ดียิ่งขึ้น อีกประการหนึ่งการที่ให้นักศึกษาตอบว่าปฏิบัติหรือไม่ โดยที่ไม่ได้มีการสังเกต นักศึกษามักจะเข้าข้างตนเอง ตอบในสิ่งที่ดีๆ ทั้งๆที่ความจริงไม่ได้ปฏิบัติ ดังนั้นจึงเห็นสมควรว่าควรปรับปรุงหลักสูตร โดยจัดวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษาเป็นวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ และบังคับให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียน และการเก็บรวบรวมข้อมูล ทัศนคติและการปฏิบัติ ควรใช้วิธีสัมภาษณ์ สังเกต จะได้ผลที่แน่นอนกว่าใช้แบบสอบถาม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา เปรียบเทียบความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่ต่างกองกัน เช่น กองวิทยาลัยเทคนิค เปรียบเทียบกับกองวิทยาลัยเกษตรกรรม หรือกองวิทยาลัยเกษตรกรรม เปรียบเทียบกับกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น โปรแกรมการเรียน คณะแผนก ระดับการศึกษาของบิดา มารดา และการเป็นสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เพื่อศึกษาว่าตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาหรือไม่

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ และรวบรวมข้อมูลความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ควรใช้หลายวิธีประกอบกัน เช่นการสัมภาษณ์ การสังเกต เพื่อจะได้มาซึ่งความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติที่แท้จริง